



FUNDACJA IM.
JANUSZA KURTYKI

STRATEGIA KOMUNIKACYJNA W DYPLOMACJI PUBLICZNEJ W OBSZARZE POLITYKI PAMIĘCI NA KIERUNKU POLSKO-UKRAIŃSKIM

Wyciąg ze Strategii dyplomacji publicznej dla relacji polsko-ukraińskich w obszarze polityki
pamięci, komunikacji oraz istotnych czynników na nią wpływających



Sfinansowano ze środków Narodowego Instytutu Wolności –
Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego
w ramach Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich
NOWEFIO na lata 2021-2030



Warszawa 2024

Spis treści

WSTĘP	2
CZĘŚĆ I. STAN OBECNY I GŁÓWNE UWARUNKOWANIA WPŁYWAJĄCE NA RELACJE POLSKI I UKRAINY (AS IS)	3
JĘZYK, KOMUNIKACJA I EDUKACJA	3
Polityka	4
Instytucje i organizacje	5
Społeczeństwo	5
CZĘŚĆ II STAN DOCELOWY: WIZJA, CELE STRATEGICZNE, INICJATYWY (TO BE)	7
JĘZYK, KOMUNIKACJA I EDUKACJA	7
Wizja rozwoju współpracy w obszarze politycznym, instytucjonalnym i społecznym	7
Cele strategiczne	7
Inicjatywy strategiczne	8
AUTORZY STRATEGII	10
KONSULTANT: DR OLEKSII LIONCHUK	11

WSTĘP

Od początku prac nad *Strategią dyplomacji publicznej dla relacji polsko-ukraińskich w obszarze polityki pamięci, komunikacji oraz istotnych czynników na nią wpływających* (dalej „Strategia”), było dla nas oczywiste, że sprawy związane z komunikacją, ze względu na swój techniczny i pragmatyczny wymiar, stanowią sferę meta rozważać uczestników Szkoły i jako takie powinny stać się wyodrębnioną treścią, ułatwiającą skorzystanie z nich tym, którzy szukają odpowiedzi na praktyczne pytania co do sposobu komunikowania się ze stroną ukraińską. Dlatego też oddajemy w Państwa ręce niniejszy dokument.

Stanowi on wyciąg treści związanych z komunikacją, które obecne są w *Strategii*. Dzięki dokonaniu wydzieleniu treści związanych z komunikacją dostarczamy Państwu swoistego „podręcznika” komunikacji dla relacji polsko-ukraińskich. Mamy nadzieję, że pomoże on przyczynić się do skuteczniejszego, ale też owocującego większym wzajemnym zrozumieniem, dialogu polsko-ukraińskiego.

CZĘŚĆ I.

STAN OBECNY I GŁÓWNE UWARUNKOWANIA WPŁYWAJĄCE NA RELACJE POLSKI I UKRAINY (AS IS)

Język, komunikacja i edukacja

Relacje polsko-ukraińskie w obszarze języka, komunikacji i edukacji przechodzą intensywną transformację pod wpływem wydarzeń politycznych, historycznych i społecznych. Dynamiczne zmiany geopolityczne, w tym pełnoskalowa inwazja Rosji na Ukrainę, zbliżyły oba społeczeństwa. To otworzyło możliwości współpracy i zrozumienia, ale też uwidoczniło wyzwania, które wynikają z różnic kulturowych oraz historycznych napięć.

Polska stała się kluczowym partnerem Ukrainy w wymiarze humanitarnym i politycznym, co nasiliło kontakty między społeczeństwami obu krajów. Migracja ukraińska do Polski, zarówno przed 2022 rokiem, jak i po nim, znacząco zwiększyła liczbę osób posługujących się językiem ukraińskim i rosyjskim w Polsce. Jednocześnie Ukraińcy w Polsce nie wskazują języka jako elementu problematycznego dla życia i pracy w Polsce.

Dialog w obszarze polityki pamięci, który często znajduje odzwierciedlenie w kulturze, wymaga szczególnej uwagi. Złożona przeszłość, w tym trudne momenty historii wspólnej, takie jak rzeź wołyńska, są wciąż obecne w narracjach społecznych i medialnych obu krajów. Wyzwanie stanowi budowa wspólnej przyszłości i dobrych sąsiedzkich relacji opartej na wzajemnym szacunku.

Obszar języka, komunikacji i edukacji odgrywa kluczową rolę w dyplomacji publicznej. Przyczynia się do budowania porozumienia, promowania pozytywnych narracji i zwiększania świadomości tego, co ważne w naszych społeczeństwach współcześnie.

Nigdy wcześniej nasze społeczeństwa nie miały tak długotrwałej, codziennej i głębokiej interakcji. Potencjał kontaktów międzyludzkich warto wykorzystać, a język, komunikacja i edukacja idealnie się do tego nadają. Polska znalazła się w sytuacji, w której może budować *soft power* i pozytywny wizerunek wśród Ukraińców.

Napływ ukraińskich uchodźców oraz integracja ukraińskich dzieci w polskim systemie szkolnym stworzyły szansę na rozwój kompetencji językowych i kulturowych w polskich instytucjach edukacyjnych i kulturalnych. Znajomość języka ukraińskiego może stać się mostem, który ułatwi integrację społeczną, wzbogaci ofertę edukacyjną oraz przyczyni się do budowania pozytywnego wizerunku Polski jako kraju otwartego i wspierającego.

Z drugiej strony, brak wystarczających zasobów kadrowych i materiałów dydaktycznych może rodzić napięcia i poczucie niedostosowania wśród uczniów oraz ich rodzin. Bez odpowiedniego wsparcia istnieje ryzyko, że proces integracji będzie utrudniony, a

potencjalne korzyści wynikające z dwustronnej wymiany kulturowej zostaną zmarnowane. Polska ma możliwość zbudować dobre skojarzenia wśród Ukraińców i Ukrainek. Nie tylko tych, którzy przebywają w naszym kraju, ale też u ich rodzin i znajomych w innych państwach.

Na Ukrainie trwa ukrainizacja, również w aspekcie językowym. Jest on językiem urzędowym, więc polska dyplomacja publiczna musi komunikować polskie cele właśnie w tym języku. Język rosyjski pozostaje dla wielu Ukraińców i Ukrainek językiem komunikacji, ale polska dyplomacja publiczna musi stawiać na język ukraiński w kontaktach ze społeczeństwem. W ten sposób będzie wspierać ukrainizację, czym wpisze się w oficjalną linię Kijowa.

Polska dyplomacja publiczna powinna w miarę możliwości mieć wrażliwość na aspekt językowy, aby skutecznie budować wzajemne zrozumienie i wzmacniać relacje między narodami. W polsko-ukraińskim dialogu kluczowe jest mówienie językiem zrozumiałym i otwartym, który unika historycznych zadrążeń i respektuje wrażliwość partnera. Należy zatem unikać odniesień do terminów, czy narracji, które mogą być odbierane jako paternalistyczne. Lepiej wybrać komunikaty neutralne i konstruktywne. Taka strategia umożliwi budowanie relacji opartych na szacunku i wspólnych wartościach, a także wspiera dialog w duchu porozumienia i kooperacji.

Polityka

Strategie dyplomacji publicznej w obszarze języka, komunikacji i edukacji są często niedostosowane do dynamicznie zmieniających się realiów społeczno-politycznych. Występuje niedostateczna wymiana doświadczeń i brak systematycznej współpracy między instytucjami edukacyjnymi obu krajów. Niewystarczające jest wsparcie dla edukacji językowej w obu krajach (np. kursy języka ukraińskiego w Polsce i języka polskiego na Ukrainie).

Należy zwracać uwagę na różnice w obszarze komunikacji, które wynikają z innego stylu uprawiania polityki. Na Ukrainie dominuje model postsowiecki, który wyraża się twardym i bezkompromisowym oraz transakcyjnym myśleniem i komunikowaniem. Mając świadomość takiego stylu uprawiania polityki, można odpowiadać stanowczo, ale merytorycznie i bez zbędnych emocji.

W dyplomacji publicznej Polska powinna używać języka zrozumiałego dla partnera. Komunikować się jasno, wyrażnie i bez kompleksów.

Polska dyplomacja publiczna powinna pokazywać na Ukrainie polski punkt widzenia bez mentorstwa i paternalizmu. Nacisk powinna kłaść na podobieństwa i wspólne interesy. Istotną trudność stanowi pewna roszczeniowość Ukrainy we wzajemnych kontaktach oraz swoista naiwność strony polskiej.

Państwo polskie winno wspierać polskie placówki edukacyjne (personalnie, finansowo, organizacyjnie), które nie były przygotowane na inkluzję tak dużej liczby uczniów z Ukrainy. W 2024 r. było to 188 tys. Ukraińców-uchodźców (po agresji z 2022 roku) oraz 102,3 tys. Ukraińców-migrantów (przed agresją z 2022 roku). Łącznie jest to 290,3 tys. osób, co stanowi 5,5% wszystkich uczniów w Polsce¹.

Instytucje i organizacje

Dochodzi do rywalizacji o ograniczone zasoby. Pojawiają się trudności w realizacji wspólnych projektów ze względu na ograniczenia wynikające z sytuacji wojennej.

Duża liczba ukraińskich migrantów i uchodźców w Polsce wymaga takich narzędzi wspierających ich integrację, które jednocześnie umożliwiają zachowanie tożsamości językowej i kulturowej. Da to przekaz, że można się w Polsce odnaleźć z uwagi na bliskość kulturową i językową.

Działalność polskich organizacji na Ukrainie powinna skupić się na promowaniu Polski jako dobrego miejsca do życia, nauki i robienia biznesu.

Polskie organizacje i instytucje powinny mówić na Ukrainie językiem korzyści. Należy przyciągać do nas pozytywnym przekazem, w którym Polska jest krajem możliwości, szans, pewności, spokoju, przestrzeni unijnej.

W polskich szkołach widoczne są wyzwania natury kadrowej, organizacyjnej i językowej, które utrudniają integrację polskich i ukraińskich uczniów. Placówki edukacyjne nie są przygotowane pod kątem językowym i psychologicznym, aby odpowiedzieć na potrzeby ukraińskich uczniów, w tym wyzwania związane z doświadczeniem traumy wojennej.

Społeczeństwo

Na Ukrainie obecne jest przekonanie, że ukraiński jest dialektem i językiem niewykształconej części społeczeństwa². Znajomość ukraińskiego nie uchodzi w Polsce za przydatną, bo lepiej znać rosyjski.

¹ Uczniowie z Ukrainy. Co mówią nowe dane?, <https://ceo.org.pl/co-wiemy-o-uczniach-z-ukrainy-z-doswiadczeniem-uchodzstwa-w-polskiej-szkole/> (dostęp: 22.11.2024).

² At the turn of the 19th and 20th centuries, two-thirds of the townspeople in Greater Ukraine were Russians and Russified Jews owing to the resettlement policy. The vast majority of peasants were Ukrainians. When industrialisation began and peasants moved en masse to the city, they switched to a more common language, and the opposition emerged: Ukrainian was the language of the village, and Russian was the language of the city. Źródło: <https://www.ukrainer.net/what-is-the-ukrainian-language/>
2. "Ale równie ważne jego zdaniem jest to, że tożsamość językowa Ukrainy była kwestionowana przez wieki polityki najpierw carskiej, a potem sowieckiej, która przedstawiała język ukraiński jako rodzaj niepoprawnego rosyjskiego, język wsi." - na tekst the Economist powołuje się tutaj portal TVN24: <https://tvn24.pl/swiat/atak-rosji-na-ukraine-kursy-jezyka-ukrainskiego-ukraincy-porzucaja-rosyjski-the-economist-st6087761>

Ukraińskie zabytki i dobra kultury Polacy zawężają do dziedzictwa polskiego. W naszej powszechnej świadomości nie funkcjonuje nowoczesna i wielkomiejska Ukraina. Dostrzega się brak powszechnej wiedzy o współczesnych artystach ukraińskich, zwłaszcza muzykach.

W mediach i narracjach społecznych obecne są negatywne stereotypy, które mogą wpływać na percepcję drugiej kultury. Brakuje wystarczającej liczby inicjatyw edukacyjnych i kulturalnych mających na celu przeciwdziałanie uprzedzeniom.

Polacy nie mają przekonania, że Ukraina to dobry kierunek do spędzania czasu (wyjazdy turystyczne i krajoznawcze) i lokowania kapitału.

Polscy uczniowie napotykają bariery w zakresie integracji z ukraińskimi uczniami. Obejmują one sferę języka i mentalności, a także problem zetknięcia się z traumą wojenną. Występują przejawy odosobnienia uczniów ukraińskich względem Polaków.

Obecność ukraińskich dzieci w polskiej szkole stanowi dużą szansę, ale i wyzwanie. Potrzebne jest wsparcie, aby faktycznie mogły posługiwać się językiem polskim i korzystać z lekcji, a nie tylko spędzały na niej czas. To pokaże też polskim uczniom i ich rodzicom, że wymagamy tyle samo od ukraińskich dzieci.

CZĘŚĆ II

STAN DOCELOWY: WIZJA, CELE STRATEGICZNE, INICJATYWY (TO BE)

Język, komunikacja i edukacja

Wizja rozwoju współpracy w obszarze politycznym, instytucjonalnym i społecznym

Relacje polsko-ukraińskie w obszarze komunikacji, języka i edukacji opierać się powinny na silnych fundamentach współpracy, wzajemnego szacunku i dialogu. Wspólne dziedzictwo kulturowe i solidarność, zarówno wobec wyzwań historycznych, jak i współczesnych, stać się powinny podstawą do budowania pozytywnych narracji, które promują porozumienie między narodami. Antagonizmy należy zastąpić przez podejście oparte na współpracy, wspólnych wartościach oraz zrozumieniu znaczenia dialogu historycznego dla przyszłości obu krajów. Pamiętamy o trudnych momentach w historii, ale konstruktywnie działamy na co dzień.

Polacy i Ukraińcy powinni wiedzieć więcej o sobie nawzajem. Można to osiągnąć za sprawą udoskonalonej komunikacji, która unika pojęć antagonizujących, odwołuje się do wspólnych wartości, opiera się na szerokim wykorzystaniu mediów tradycyjnych i cyfrowych, które skutecznie docierają do różnych grup społecznych. Platformy edukacyjne, wydarzenia kulturalne oraz wspólne inicjatywy, takie jak publikacje, wystawy, czy produkcje filmowe, powinny wzmacniać więzi międzykulturowe i promować jednocześnie języki i kultury obu narodów. Dzięki temu Polska i Ukraina mogą współpracować z szacunkiem dla dziedzictwa historycznego.

Cele strategiczne

Do 2035 roku działania w obszarze języka, komunikacji i edukacji mają na celu:

- wzmocnienie wzajemnego zrozumienia;
- regularne przypominanie o wspólnej historii, również trudnej;
- promowanie wspólnego dziedzictwa;
- budowę pozytywnych relacji między społeczeństwami obu krajów.

Kluczowe cele obejmują rozwój dwujęzycznych mediów i publikacji, które będą wspierać edukację oraz zwiększać świadomość kulturową. Rozszerzenie oferty edukacyjnej, obejmującej naukę języka polskiego na Ukrainie oraz ukraińskiego w Polsce, będzie podstawą wzajemnego porozumienia. W ten sposób umożliwimy różnym pokoleniom bliższe poznanie sąsiedniego kraju. Komunikacja powinna zostać ukierunkowana na budowanie pozytywnych skojarzeń z obu stron. Chodzi o to, aby wzmocnić obraz Polski jako pomostu na świat oraz promować wyjątkowość ukraińskiego języka i kultury w

Polsce. Wszystkie te działania mają na celu integrację społeczną, edukacyjną i kulturową.

Jednocześnie w obszarze komunikacji ważne jest wypracowanie matrycy językowej i pojęciowej, która będzie szanowała wrażliwość drugiej strony. Przykładem może być np. rozważenie używania zwrotu „w Ukrainie” zamiast „na Ukrainie”, o co wnosili obywatele Ukrainy, choć jest to wciąż uwarunkowane politycznie i stanowi przedmiot dyskusji językoznawców. Ponadto, należy osiągnąć konsensus w opisie zjawisk przeszłości, które mają dziś charakter antagonizujący obie strony.

Inicjatywy strategiczne

Język

Projekt 1: Rozwój polsko-ukraińskich mediów, takich jak dwujęzyczne portale internetowe, czy polski telewizyjny kanał publiczny, który będzie dostępny w Polsce i na Ukrainie. Będzie nadawał po polsku i ukraińsku. Umożliwi to kształtowanie komunikacji.

Projekt 2: Rozszerzenie oferty nauki języka polskiego na Ukrainie i języka ukraińskiego w Polsce: kursy, programy uniwersyteckie, lektoraty, szkoły letnie z elementami kultury oraz wsparcie dla nauczycieli języków obcych. Opcja dofinansowania nauki poza instytucjami dla chętnych i pasjonatów. Wprowadzenie programów nauki języka polskiego na Ukrainie i języka ukraińskiego w Polsce od poziomu szkolnego do uniwersyteckiego. Rozwijanie programów wspierających integrację migrantów w Polsce, takich jak kursy językowe, szkolenia zawodowe oraz dostęp do polskiego rynku pracy.

Edukacja

Projekt 3: Wspólny podręcznik szkolny do historii. Na gruncie edukacji historycznej oraz wypracowanych przez zespoły naukowe wkładów merytorycznych przygotowanie uproszczonego szkolnego wykładu wspólnej historii, ukazywanie pozytywnych i wspólnych wątków w historii obu państw i narodów. Uwzględnianie wątków trudnych, konfliktowych i dramatycznych przy jednoczesnym ukazywaniu dwóch perspektyw w ich interpretacji (polskiej i ukraińskiej), co może sprzyjać dialogowi. Podejmowanie prób wypracowywania zgodnych konkluzji.

Projekt 4: Opracowanie książek dla dzieci i młodzieży dotyczących atrakcyjnych wspólnych wątków historycznych (np. komes Mazowsza Magnus Haroldson i jego siostra Gytha, żona Włodzimierza Monomacha itp.), wydawanie tych pozycji po polsku i ukraińsku.

Projekt 5: Włączenie do programów edukacyjnych na Ukrainie treści związanych z II wojną światową. Historia najnowsza najbardziej determinuje stan współczesnych relacji bilateralnych. Chodzi o badawcze spojrzenie zachodnioeuropejskie, aby uniknąć

zarzutów o promowanie wyłącznie polskiej wersji. Tematu Wołynia nie można pomijać. Polska dyplomacja publiczna powinna natomiast działać na zasadzie „kropla drąży skałę”, tzn. z wyczuciem, ale i konsekwencją.

Komunikacja

Projekt 6: Promowanie na Ukrainie pozytywnych skojarzeń z Polską. Wspieranie ukraińskich *success stories* w Polsce oraz polskich na Ukrainie. Cel jest dwójaki: walka ze stereotypowym postrzeganiem Ukraińców w Polsce, jak również budowanie na Ukrainie obrazu Polski jako miejsca, w którym można dobrze żyć i realizować się na uczciwych zasadach. Należy pokazywać historie prężnie działających ukraińskich firm, ale też historie konkretnych osób, które świetnie odnalazły się w Polsce.

Projekt 7: W debatach akademickich i medialnych należy wypracować matrycę komunikacyjną – językową i pojęciową, która będzie szanowała wrażliwość drugiej strony. Przykładów trudnych tematów, o których trzeba nauczyć się rozmawiać nie brakuje:

- Dekonstrukcja obrazu „pańskiej Polski”, zbudowanego w świadomości Ukraińców przez historiografię i propagandę sowiecką.
 - Używanie terminów w języku polskim, które przez Ukraińców odbierane są jako pejoratywne (np. językoznawcze rozstrzygnięcie dylematu „na Ukrainie”, czy „w Ukrainie”, pojęcie Małopolski Wschodniej).
 - Używanie imion przywódców OUN i UPA odpowiedzialnych za ludobójstwo wołyńskie w kontekście przykładów jednoznacznie pozytywnych bohaterów Ukrainy, co jest obraźliwe dla Polaków, dla których postaci, takie jak Bandera, czy Suchewicz, są współorganizatorami ludobójstwa. Należy wypracować wspólny sposób rozmowy o tych ludziach i organizacjach, który w sposób sprawiedliwy i uczciwy zdefiniuje ich rolę w organizacji zbrodni wołyńskiej i antypolskich wystąpień Ukraińców, a ponadto odpowie na wskazywaną przez Ukraińców potrzebę odwołania się do tych postaci jako bohaterów oporu przed wprowadzeniem sowieckiego systemu.
-

AUTORZY STRATEGII

dr Jacek Orzeł

Jacek Orzeł jest doktorem nauk ekonomicznych Szkoły Głównej Handlowej. Ukończył również informatykę na Uniwersytecie Warszawskim oraz studia podyplomowe bankowości, MBA, a także program Top Public Executive Krajowej Szkoły Administracji Publicznej oraz IESE Uniwersytetu Navarry. Przez całe życie zawodowe zajmuje się różnymi aspektami zarządzania i ekonomii, bezpieczeństwa i ryzyka, w tym zarządzaniem strategicznym. Ekspert ENISA w zakresie ochrony danych osobowych, ekspert w zakresie zarządzania ryzykiem i bezpieczeństwem (w tym cyberbezpieczeństwem), ekspert w zakresie bezpieczeństwa informacji niejawnych i ochrony danych osobowych, audytor wewnętrzny. Opublikował książkę oraz jest autorem publikacji naukowych i popularno-naukowych.

Obecnie pracuje w Policji, a wcześniej pracował m.in. w: ZUT RS NOT Sp. z o.o., NCBR, MFiPR, MiiR, MR, GUS, INVEST-BANK S.A., NBP i PFRON.

Halina Świrska

Magister historii filozofii ATK (obecnie UKSW), ukończyła także Studium Chrześcijańskiego Wschodu, współpracuje z Fundacją Reduta Dobrego Imienia – Polska Liga przeciw Zniesławieniom, która działa w obszarze polityki pamięci, w tym szczególnie przeciw fałszywemu i krzywdzącemu sformułowaniu “polskie obozy zagłady” oraz obciążaniu Polaków odpowiedzialnością za Holokaust. Pracuje jako redaktor odpowiedzialny miesięcznika “Słowo wśród nas”, dla którego przeprowadziła szereg wywiadów m.in. z polskimi i ukraińskimi wolontariuszami i żołnierzami broniącymi Ukrainy. Zajmuje się także ikonografią chrześcijańskiego Wschodu i Zachodu.

Michał Szcześniewski

Dziennikarz specjalizujący się w tematyce międzynarodowej ze szczególnym uwzględnieniem Europy Środkowo-Wschodniej i regionu Bałtyku. Współautor publikacji eksperckich w think-tanku Instytut Nowej Europy. Tłumacz i ekspert prostego języka dla biznesu, mediów oraz środowisk eksperckich.

Paweł Marek Kurtyka, EMBA

z zawodu architekt i manager. Absolwent Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej (mgr inż. arch), Wydziału Historycznego Uniwersytetu Jagiellońskiego (mgr) oraz studiów MBA Szkoły Głównej Handlowej. Specjalizuje się w projektowaniu urbanistycznym oraz projektowaniu specjalnym dla celów obronności, bezpieczeństwa państwa i potrzeb Sił Zbrojnych RP. Od 2022 r. pełni funkcję Prezesa Zarządu AMW Invest sp. z o.o., wcześniej w latach 2019 -2022 r. sprawował funkcję Wiceprezesa

Zarządu Spółki. Autor dwóch strategii rozwoju Spółki, w tym jednej, wykonanej ze 100% rezultatem, zakładającej budowę od zera zdolności do realizacji przez Spółkę złożonych projektów budowlanych na rzecz Sił Zbrojnych RP, wiążących się z budową infrastruktury do obsługi nowoczesnych systemów uzbrojenia oraz drugiej będącej w realizacji. Doświadczenie zdobywał jako przedsiębiorca prowadząc działalność gospodarczą w zakresie projektowania architektonicznego, analizy rynku nieruchomości oraz zarządzania nieruchomościami. Pełnił również funkcję Kierownika Działu Projektowo-Inwestycyjnego Muzeum Jana Pawła II i Prymasa Wyszyńskiego w Warszawie. W zakresie nadzoru korporacyjnego pełnił funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej Agencji Mienia Wojskowego oraz członka rad nadzorczych PGE Baltica oraz MS TFI S.A. Posiada zdany egzamin dla kandydatów na członków rad nadzorczych spółek Skarbu Państwa oraz uprawnienia do projektowania i kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń. Członek kapituły Nagrody „Kustosz Pamięci Narodowej”. Od 2010 r. działa w sektorze organizacji pozarządowych: Fundator i Prezes Zarządu Fundacji im. Janusza Kurtyki, założyciel, w latach 2010–2014 Prezes, Stowarzyszenia Studenci dla Rzeczypospolitej. Współorganizator Forum „Wspólnie dla Przyszłości” oraz cyklu konferencji poświęconych aktualnej sytuacji Państwa Polskiego. Odznaczony w dniu 1 marca 2019 roku przez Prezydenta RP Brązowym Krzyżem Zasługi za zasługi w działalności na rzecz upamiętniania historii Polski i propagowanie wiedzy o Żołnierzach Wyklętych.

Dr Damian Bębnowski

historyk i ekonomista. Pracownik Katedry Historii Ekonomii Uniwersytetu Łódzkiego. Były Wiceprezes ds. promocji Oddziału Łódzkiego Stowarzyszenia Studenci dla Rzeczypospolitej. Wiceprezes Zarządu Fundacji im. Janusza Kurtyki (w latach 2015–2018 również Sekretarz Zarządu). Główne zainteresowania naukowe: najnowsza historia Polski i świata (XIX–XXI wiek), historia gospodarcza, ekonomia instytucjonalna, myśl polityczna i społeczno-ekonomiczna, teoria i metodologia nauk humanistycznych i społecznych. Stypendysta MNiSW, DAAD, Fundacji Kościuszkowskiej (jako visiting scholar w Harriman Institute, Columbia University) oraz laureat kilku stypendiów i nagród za osiągnięcia naukowe. Realizował granty (m.in. MNiSW, NIW-CRSO, MHP, MSZ) oraz staże naukowe (m.in. PROM NAWA, IDUB-UNIC). Prowadził badania w USA (Columbia, Harvard) i Niemczech (JLU Giessen, Humboldt, Regensburg, RUB Bochum). Wykładowca historii gospodarczej na Zhengzhou University w Chinach (2021/2022). Autor publikacji naukowych, w tym książki *The Importance of Constitutional Rules and Property Rights: The German Economy in 1990–2015* (Peter Lang Verlag, Berlin 2022), wyróżnionej przez Polskie Towarzystwo Historii Gospodarczej w Konkursie o Nagrodę im. Franciszka Bujaka za najlepszą książkę z zakresu historii gospodarczej i społecznej (2024). Członek Polskiego Towarzystwa Historii Gospodarczej. Współpracuje z Centrum Naukowym Ratzingerianum UMK w Toruniu. Odznaczony Medalem „Pro Patria” (2023).

Konsultant: dr Oleksii Lionchuk

Ukończył studia magisterskie na kierunku historia w Państwowym Uniwersytecie Humanistycznym w Równem. Przez 7 lat pracował na Ukrainie jako nauczyciel historii, filozofii i politologii w szkołach podstawowych i podyplomowych. Od 2014 r. był doktorantem w Instytucie Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego. Jego zainteresowaniami badawczymi są kształtowanie społeczeństwa obywatelskiego, relacje polsko – ukraińskie w XX wieku, historia Europy Środkowej i Wschodniej oraz geopolityka. Pod kierunkiem promotora dr. hab. Piotra Mikietyńskiego napisał rozprawę doktorską: Społeczeństwo obywatelskie w Polsce i Ukrainie (1989 – 2010) – studium społeczno-polityczne.

Redakcja wyciągu: Łukasz Płoski